Maastricht

in Beeld

23

De herbegrafenis van Elisabeth Strouven

23 oktober

2021

De herbegrafenis van Elisabeth Strouven

Elisabeth Strouven werd in 1600 geboren in Maastricht. Ze overleed er in 1661 en werd begraven op het kerkhof van het klooster Calvariënberg. Ook de resten van drie zeer betrokken tijdgenoten werden er begraven. In 1722 werden de stoffelijk resten opgegraven, in loden kisten gelegd en bijgezet in de kloosterkapel.
In 1796 werd het klooster opgeheven. De stoffelijke resten konden er niet blijven en werden herbegraven in een zijkapel van de Sint-Nicolaaskerk aan het Onze Lieve Vrouweplein.
Die kerk werd in 1837 afgebroken en de relieken kregen een plaats in een crypte van de Onze Lieve Vrouwekerk.
In 1956 werd er op Klevarie nabij het klooster Calvariënberg een bejaardencentrum gebouwd. De relieken werden herbegraven in de kapel van de kloosterkerk.
Maar de kapel kreeg in 2021 een andere bestemming. Opnieuw moesten de relieken herbegraven worden. Ze gingen opnieuw naar de crypte van de Onze Lieve Vrouwe. Het uitgangspunt is dat het nu haar definitieve rustplaats is.

De herbegrafenis vond plaats op zaterdag 23 oktober, precies 360 jaar na haar overlijden, en werd met groot ceremonieel uitgevoerd. Daarvan hier verslag.

Oostcrypte Onze Lieve Vrouwe Basiliek
nl.wikipedia.org/wiki/Elisabeth_Strouven

Haar zeer betrokken tijdgenoten waren Elizabeth Dries, zuster van het klooster, Maarten Gillis, priester en docent en Pater Farzijn, minderbroeder en directeur. Ze stierven in 1633, vermoedelijk door de pest. In dat jaar overleden 17.000 inwoners door de pest. Dat was ongeveer de helft van de bevolking van Maastricht.

Er waren twee zinken kisten die de loden kistjes met relieken bevatten.

Die twee kisten werden zaterdag 23 oktober om 13 uur vanuit het pand van het Elisabeth Strouven Fonds aan de Abtstraat op een platte wagen geladen. De stoet bestond uit Het Stille Licht van John Eijssen, twee herauten, de Stadsschutterij, de wagen met de relieken, bestuursleden, buurtbewoners en belangstellenden. Onderweg had men brandende kaarsen buiten gezet en er was overweldigend veel belangstelling langs de route.

De stoet ging via een gepaste omweg naar het Onze Lieve Vrouweplein. Daar stond de harmonie Sint-Petrus en Paulus uit Wolder klaar. Wie een kaarsje aanstak ter nagedachtenis, kreeg een gedenkkaartje van het Elisabeth Strouven Fonds. Men wil graag laten zien dat het werk van Elisabeth wordt voortgezet, zij het op een andere manier dan toen. De naam van de organisatie en het fonds zijn een begrip in Maastricht. Die hebben er aan bijgedragen dat Elisabeth niet is vergeten. En er is een laan naar haar genoemd.

In Maastricht kijken we naar elkaar om. Dat is altijd al zo geweest. Elisabeth Strouven is daar het perfecte voorbeeld van. Zij stond in de 17e eeuw klaar voor iedereen die hulp nodig had. Eigenzinnig en ondernemend, een krachtige vrouw die haar eigen weg volgde. Zij inspireert ons nog elke dag.

Vandaag is Elisabeth Strouven een fonds dat positieve initiatieven in Maastricht en omgeving financieel ondersteunt. We denken mee, schakelen ons netwerk in en geven een financiële impuls als we daarmee het verschil kunnen maken. Zo helpen we mensen die iets willen betekenen voor andere mensen. Zodat vernieuwende ideeën wél haalbaar worden en betekenisvolle projecten tóch door kunnen gaan. Er is zoveel talent en energie, er zijn zoveel geweldige ideeën. Wij willen deze initiatieven stimuleren, aanjagen en mogelijk maken. Niet vanachter een bureau, maar daar waar de plannen ontstaan en tot leven komen: in de wijken en buurten, op scholen, bij verenigingen, onder de jongeren en ouderen van de stad.

Net als Elisabeth Strouven zijn we onafhankelijk en maken we onze eigen keuzes. Daarbij ligt de focus op sociaal-maatschappelijke initiatieven. Van een maaltijd tot meedoen of simpelweg gezien en gehoord worden. Daarnaast stimuleren we initiatieven binnen cultuur én natuur. Omdat juist cultuur talenten laat opbloeien en mensen bij elkaar brengt. De natuur verbindt ons allemaal en geeft ademruimte in en om de stad.

Bij Elisabeth Strouven werken we graag mee aan fijne plekken en bijzondere momenten die het leven even laten oplichten, wat je omstandigheden ook zijn.

Elisabeth Strouven is in de eerste plaats een mentaliteit die we met elkaar delen. Het is een beweging die je overal om je heen ziet. Mensen die niet wegkijken, maar aanpakken. Elkaar opzoeken en samen iets voor elkaar willen krijgen.

Ook in jou schuilt een Elisabeth Strouven

De harmonie speelde plechtige muziek, de mars Jerusalem. De kisten met relieken werden op een katafalk geplaatst. Zo werden ze de basiliek binnengedragen. Voor iedere handeling stonden de dragers in contemplatie. Alsof ze toestemming vroegen.

Pastoor monseigneur Jan Vries zegende de kisten, hij heeft een wijwaterkwast in zijn rechter hand. De beweging is bevroren in het zachte licht. Hierna zal de katafalk naar voren gebracht worden, tot aan de viering, het vierkante deel waar het schip en de dwarsbeuk elkaar kruisen. De katafalk is daar omgeven door grote kaarsen.

Dyna
LUCAS

In het priesterkoor zit de religieuze delegatie. Rechts is een stuk van het conopeum zichtbaar, de geel-rode parasol. Het is een van de onderscheidingstekens van een basiliek.
De voorzitter van het Elisabeth Strouven Fonds, Guido van den Broek, vertelde over het leven en de betekenis van Elisabeth. Er is veel over haar werk en haar leven bekend, ze heeft een biografie geschreven.

Aan het eind van de plechtigheid ging een delegatie met de kisten naar de crypte. De kuil was klaar. Rechts naast de stèle stond de deksteen. Die vertelt: Deze relieken liggen hier sinds 23 oktober 2021.

Op de vier hoeken van de stèle staan de namen van de vier: Elizabethæ Strouven, Martini Gilis, Pater Jacobi Farzijn en Elizabethæ Dries. Is hun rustplaats na 360 jaar eindelijk definitief?

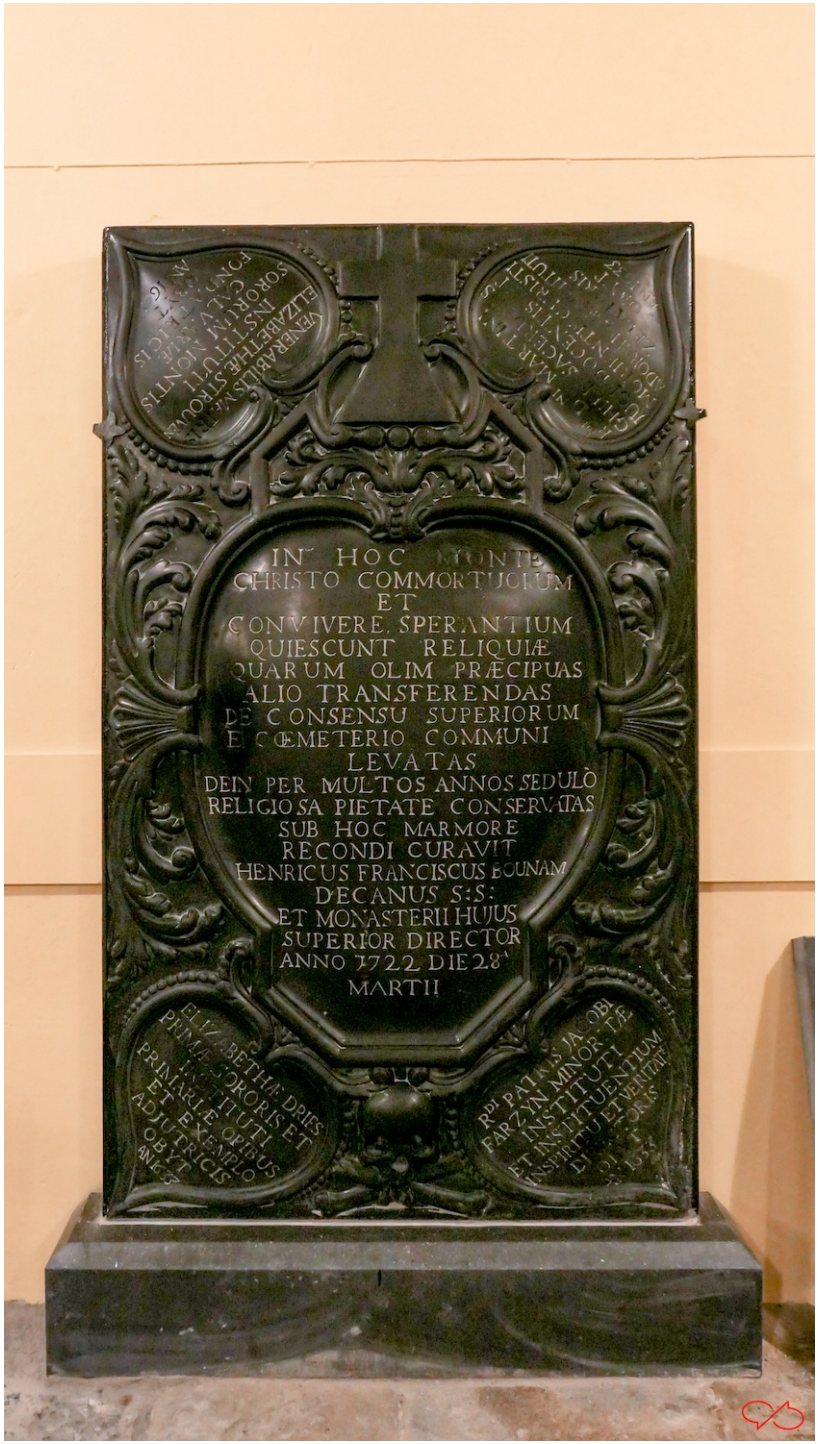

Maastricht in Beeld
kortweg MiB

MiB is een fotomagazine voor liefhebbers van de stad Maastricht.
De opzet is simpel: interessante onderwerpen, behoorlijke foto's, korte stukken tekst met wat uitleg en achtergronden en een nette layout.

Dit magazine is gratis en komt uit de Boekenkast van Peter Scheele:
https://pjscheele.nl

Ik wens u veel kijk- en leesplezier.

Peter Scheele

Colofon
Camera: Panasonic Lumix LX100, Make II
Bewerking: Adobe Lightroom 6.14
Opmaak: Apple Pages 11.1
Foto's, tekst en opmaak: Peter Scheele. De foto op de voorpagina is afkomstig van de website van het Elisabeth Strouven Fonds.